

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 360/2022-42

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Laššákovej a zo sudcov Petra Molnára a Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **mjr. [REDACTED]**, [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej obchodnou spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. E. Mišíková & JUDr. Ing. R. Cádra, s. r. o., Partizánska 2, Bratislava, v mene ktorej koná advokátka a konateľka JUDr. Romana Škorcová, proti personálnemu rozkazu ministra obrany Slovenskej republiky č. 42 z 21. marca 2022 (sp. zn. OÚ-37-42/2022) a postupu v konaní, ktoré vydaniu personálneho rozkazu predchádzalo, takto

r o z h o d o l :

Konanie o ústavnej sťažnosti **z a s t a v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou z 20. mája 2022 doručenou ústavnému súdu, ako aj jej doplnením zo 14. júna 2022 doručeným ústavnému súdu elektronicky toho istého dňa domáha vyslovenia porušenia základných práv na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena podľa čl. 19 ods. 1, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a základného práva na ochranu na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) personálnym rozkazom ministra obrany Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) č. 42 z 21. marca 2022 (sp. zn. OÚ-37-42/2022), ako aj postupom v konaní predchádzajúcom vydaniu personálneho rozkazu. Požaduje, aby bol personálny rozkaz zrušený a správnomu orgánu bola uložená povinnosť znova vo veci konať a rozhodnúť. Domáha sa napokon náhrady trov konania od Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na účet právnej zástupkyne do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojených listinných dôkazov vyplýva nasledovný skutkový stav veci:

3. Dňa 1. marca 2022 bola sťažovateľka oboznámená s návrhom na personálne opatrenie, ktorým by sa ukončilo jej vyčlenenie na plnenie úloh Vojenského spravodajstva. V odôvodnení návrhu

na personálne opatrenie bolo uvedené: «Dňa 28. februára 2022 podpísal minister obrany SR informačnú správu č. VSA-332-1/2022, v ktorej súhlasil s návrhom riaditeľa Vojenského spravodajstva skončiť dňom 22.marca 2022 vyčlenenie [REDAKOVANÉ] (ďalej len „menovaná“) z dôvodu, že ďalšie pôsobenie menovanej v štruktúre Vojenského spravodajstva nedáva záruku jej riadneho výkonu štátnej služby v podmienkach Vojenského spravodajstva. Na základe uvedených dôvodov navrhujem menovanej podľa § 71 ods. 7 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov dňa 22.marca 2022 skončiť vyčlenenie na plnenie úloh Vojenského spravodajstva a ustanoviť menovanú do funkcie v iných služobných úradoch v pôsobnosti Ministerstva obrany Slovenskej republiky.»

4. Sťažovateľka 3. marca 2022 podala vyjadrenie k návrhu na personálne opatrenie z 1. marca 2022, v ktorom vyslovila nesúhlas so záverom, že jej ďalšie pôsobenie v štruktúre Vojenského spravodajstva nedáva záruku riadneho výkonu štátnej služby v podmienkach Vojenského spravodajstva. Uviedla, že počas celého jej pôsobenia vo Vojenskom spravodajstve si vzorne plnila všetky služobné povinnosti, čomu zodpovedajú aj jej služobné hodnotenia. S obsahom informačnej správy č. VSA-332-1/2022, na základe ktorej bol návrh na personálne opatrenie realizovaný, nemala možnosť sa oboznámiť a zo samotného návrhu na personálne opatrenie nie je zrejmé, v čom má spočívať dôvod ukončenia jej vyčlenenia vo Vojenskom spravodajstve. Z tohto dôvodu ako účastníčka správneho konania nemôže účinne uplatňovať svoje práva a nevie sa k návrhu relevantne vyjadriť. Žiada, aby informačná správa a ďalšie podklady, z ktorých dôvod ukončenia vyčlenenia má vyplývať, boli jej sprístupnené a bol jej tiež poskytnutý dostatočný čas na prípravu vyjadrenia k veci. Napokon sa domáha práva ústne sa vo veci vyjadriť pred navrhujúcim veliteľom a riaditeľom Vojenského spravodajstva.

5. Z elektronickej komunikácie medzi sťažovateľkou a [REDAKOVANÉ] z 3., resp. 4. marca 2022 vyplýva, že sťažovateľke bolo síce umožnené nahliadnuť do informačnej správy č. VSA-332-1/2022, avšak táto bola neúplná, keďže neobsahovala údaj o spracovateľovi, ale ani vyhotovovaciu doložku, pričom sťažovateľke nebolo umožnené urobiť si kópiu informačnej správy. Zákon č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“) neukladá služobnému úradu, resp. veliteľovi povinnosť vyhotovovať kópie dokumentov pre profesionálneho vojaka v súvislosti s prebiehajúcim správnym konaním. Meno spracovateľa informačnej správy a vyhotovovacia doložka neboli uvedené primárne z dôvodu ochrany osobných údajov obsiahnutých v týchto položkách.

6. Z odpovede ministerstva na vyjadrenie sťažovateľky k návrhu na personálne opatrenie č. VSA-63-46/2022 z 8. marca 2022 vyplýva, že sťažovateľka bola s návrhom na personálne opatrenie (ukončenie jej vyčlenenia na plnenie úloh Vojenského spravodajstva) preukázateľne oboznámená veliteľom 1. marca 2022, čo aj potvrdila svojím podpisom priamo na návrhu na personálne opatrenie. Na základe vlastnej požiadavky z 3. marca 2022 bola sťažovateľka toho istého dňa oboznámená aj s informačnou správou obsahujúcou dôvody ukončenia jej vyčlenenia na plnenie úloh Vojenského spravodajstva. Sťažovateľke boli poskytnuté všetky dostupné informácie a podklady, ktoré sú v konaní k dispozícii.

7.1. Personálnym rozkazom ministra č. 42 (sp. zn. OÚ-37-42/2022) z 21. marca 2022 podľa § 71 ods. 7 a § 71 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov bolo ukončené dňom 22. marca 2022 vyčlenenie sťažovateľky na plnenie úloh Vojenského spravodajstva a zároveň dňom 23. marca 2022 bola sťažovateľka vyčlenená na plnenie úloh ministerstva.

7.2. Podľa názoru ministra skončenie vyčlenenia sťažovateľky na plnenie úloh Vojenského spravodajstva sa vykonáva z dôvodu, že táto má byť ustanovená do funkcie v inom služobnom úrade. Vyčlenenie sťažovateľky na plnenie úloh ministerstva sa vykonáva z dôvodu plnenia úloh vyplývajúcich z funkcie vedúci starší dôstojník – špecialista/oddelenie Slovenské verifikačné centrum/odbor medzinárodných vzťahov/sekcia obrannej politiky/Ministerstvo obrany Slovenskej republiky/miesto výkonu štátnej služby Bratislava. Podkladom na vydanie personálneho rozkazu je návrh na personálne opatrenie, s ktorým bola sťažovateľka podľa § 91 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov vopred preukázateľne oboznámená, čo 17. marca 2022 potvrdila svojím podpisom.

7.3. Z poučenia vyplýva, že personálny rozkaz je konečný a nemožno sa proti nemu odvolať. Personálny rozkaz, proti ktorému sa nemožno odvolať, je právoplatný. Tento personálny rozkaz nie je preskúmateľný súdom.

7.4. Personálny rozkaz ministra, proti ktorému nie je prípustné odvolanie a ktorý nie je preskúmateľný súdom, bol sťažovateľke oznámený 22. marca 2022, a preto posledným dňom lehoty na podanie ústavnej sťažnosti je podľa názoru sťažovateľky 22. máj 2022 (v skutočnosti 23. máj 2022, keďže deň 22. mája 2022 pripadol na nedeľu ako deň pracovného pokoja, pozn.).

II.

Argumentácia sťažovateľky

8. V odôvodnení personálneho rozkazu je okrem citácie viacerých ustanovení zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov uvedená len jediná veta, podľa ktorej *„Podkladom na vydanie personálneho rozkazu je návrh na personálne opatrenie, s ktorým bol profesionálny vojak podľa § 91 ods. 7 zákona vopred preukázateľne oboznámený, čo dňa 17. marca 2022 potvrdil svojím podpisom.“*. V personálnom rozkaze teda celkom absentujú kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie každého personálneho rozkazu, t. j. uvedenie, akými úvahami bol pri hodnotení dôkazov vedený služobný úrad, ktorý personálny rozkaz vydal [§ 91 ods. 4 písm. g) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov].

9. Ako skutočnosť tvoriaca podklad pre personálny rozkaz je uvedený návrh na personálne opatrenie ako jediný podklad. Žiadna ďalšia argumentácia k dôvodom ukončenia vyčlenenia sťažovateľky sa v odôvodnení personálneho rozkazu nenachádza.

10. V návrhu na personálne opatrenie uvedená formulácia dôvodu ukončenia vyčlenenia sťažovateľky vychádza z definície spoľahlivosti podľa § 16 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, podľa ktorej *„Za spoľahlivého sa na účely tohto zákona nepovažuje ani občan, ktorý podľa iných skutočností nedáva záruku riadneho výkonu štátnej služby a má byť prijatý do štátnej služby na plnenie úloh Vojenského spravodajstva.“*. Aj zo samotnej definície teda vyplýva, že záruka riadneho výkonu štátnej služby sa má skúmať podľa iných skutočností. Napriek

tomu ale v návrhu na personálne opatrenie nie sú uvedené absolútne žiadne okolnosti a skutočnosti, ktoré by odôvodňovali údajnú nespoľahlivosť sťažovateľky.

11. Jediným podkladom uvedeným v návrhu na vydanie personálneho opatrenia je informačná správa č. VSA-332-1/2022, ktorú mal 28. februára 2022 podpísať minister a z ktorej má údajná nespoľahlivosť sťažovateľky vyplývať. Ani táto však žiadne konkrétne dôvody neobsahuje.

12. Pokiaľ služobný úrad deklaruje splnenie povinnosti podľa § 91 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, treba poukázať na to, že táto povinnosť bola splnená len formálne. Uvedené ustanovenie požaduje, aby bol profesionálny vojak s dôvodmi na vydanie personálneho rozkazu vopred preukázateľne oboznámený. Sťažovateľka síce bola oboznámená s návrhom na personálne opatrenie a následne na jej požiadanie aj s informačnou správou, avšak ani jeden dokument neobsahoval konkrétne dôvody na vydanie personálneho rozkazu. Všeobecná citácia ustanovenia zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov o tom, že sťažovateľka už nie je spoľahlivou osobou, nie je v žiadnom prípade riadnou, konkrétnou a nezameniteľnou špecifikáciou dôvodov na vydanie personálneho rozkazu.

13. Nad rámec uvedenej argumentácie sťažovateľka zdôrazňuje, že nemá vedomosť o žiadnej okolnosti, ktorá by akýmkoľvek spôsobom odôvodňovala ukončenie jej vyčlenenia na plnenie úloh Vojenského spravodajstva. Všetky zadané úlohy plnila riadne a zodpovedne bez akýchkoľvek výhrad nadriadených. Pri služobnom hodnotení pravidelne dosahovala hodnotenie „*mimoriadne dobré výsledky*“, teda najvyššie možné hodnotenie. V poslednom hodnotení za rok 2021 (spracovanom 21. januára 2022) sa konštatuje, že v hodnotenom období neboli zistené žiadne nedostatky, ale tiež, že sťažovateľka má výborné organizačné schopnosti, reprezentuje rezort na výbornej úrovni a spĺňa požiadavky na výkon funkcie.

14. Napokon sťažovateľka namieta, že ak podľa názoru jej nadriadených prestala spĺňať jednu zo základných podmienok prijatia do štátnej služby (spoľahlivosť podľa § 16 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov), potom je otázne, prečo nedošlo k jej prepusteniu zo služobného pomeru, ale „len“ k ukončeniu jej vyčlenenia na plnenie úloh Vojenského spravodajstva. Bolo potrebné zdôvodniť, prečo nie je spoľahlivá pre výkon štátnej služby v podmienkach Vojenského spravodajstva, ale pre výkon štátnej služby v podmienkach ministerstva už taká je.

15. Ústavná sťažnosť podaná sťažovateľkou bola uznesením ústavného súdu č. k. II. ÚS 360/2022-16 z 12. júla 2022 prijatá na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie ministerstva, replika sťažovateľky a vyjadrenie riaditeľa Vojenského spravodajstva

III.1. Vyjadrenie ministerstva č. SELP-EDPV-470-7/2022 z 19. augusta 2022:

16. Služobný pomer profesionálneho vojaka je v systéme ozbrojených síl Slovenskej republiky postavený na určitej hierarchii, teda nadriadenosti a podriadenosti, kde profesionálny vojak je povinný splniť rozkaz od svojho nadriadeného, aj keď s ním nesúhlasí (v danom prípade ministra).

17. Ako dôvod skončenia vyčlenenia sťažovateľky pre potreby Vojenského spravodajstva je v personálnom rozkaze uvedené, že má byť ustanovená na plnenie úloh v inom služobnom úrade ministerstva. Takýto postup zodpovedá ustanoveniu § 71 ods. 1 písm. a), resp. ods. 5 písm. a) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov. K vyčleneniu, resp. k skončeniu vyčlenenia dôjde aj napriek nesúhlasu profesionálneho vojaka. V tomto smere nemôže teda dôjsť k ujme na právach profesionálneho vojaka, keďže služobný pomer sa nekončí, iba v ňom nastane zmena.

18. Podľa § 219 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov na právne vzťahy profesionálneho vojaka sa v prípadoch uvedených v § 91 ods. 1 písm. a), b) a d) primerane vzťahujú ustanovenia § 14 až § 17 a § 62 až § 69 všeobecného predpisu o správnom konaní, teda zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (Správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“).

19. Ustanovenia § 62 až § 64 Správneho poriadku pojednávajú o obnove konania, ustanovenia § 65 až § 68 pojednávajú o preskúmaní rozhodnutia mimo odvolacieho konania a ustanovenie § 69 určuje podmienky na podanie protestu prokurátora (v inkrimovanom čase bolo už ustanovenie § 69 zrušené, pozn.).

20. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti uvádza, že proti vydanému personálnemu rozkazu nemohla podať riadny opravný prostriedok, ale ani žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia, v dôsledku čoho jediným prostriedkom ochrany jej základných práv, do ktorých bolo personálnym rozkazom zasiahnuté, má byť podanie ústavnej sťažnosti. S týmto tvrdením sťažovateľky ministerstvo nesúhlasí a považuje ho za účelové.

21. Podľa ustanovenia § 132 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Ministerstvo preto žiada vyhlásiť ústavnú sťažnosť za neprípustnú.

22. Ustanovenie § 71 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov neuvádza žiadne podmienky, ktoré by ministra obmedzovali pri jeho rozhodovaní. Je teda výlučne len na jeho voľnej úvahe, ako rozhodne pri rešpektovaní potrieb a záujmov Vojenského spravodajstva ako predkladateľa návrhu, či profesionálnemu vojakovi vyčlenenie skončí alebo nie, resp. kedy sa tak stane a z akého dôvodu. Nevyžaduje sa ani uvedenie dôvodov takéhoto rozhodnutia. Pri použití voľnej úvahy musí rozhodnúť tak, aby bola zachovaná právna istota a predvídateľnosť Vojenského spravodajstva, teda aby pri rozhodovaní o skutkovo rovnakých alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

23. Ministerstvo napokon trvá na nariadení ústneho pojednávania vzhľadom na závažnosť predmetnej právnej veci.

III.2. Replika sťažovateľky z 19. septembra 2022:

24. Skutočnosť, že ozbrojené sily Slovenskej republiky sú postavené na určitej hierarchii (teda nadriadenosti a podriadenosti), sťažovateľka nikdy nespochybňovala, je však toho názoru, že aj tento systém má svoje hranice, ktorými sú zákonnosť a ústavnosť konania (rozkazov) nadriadených. Aj samotné ministerstvo uvádza, že pri použití voľnej úvahy sa musí rozhodnúť tak, aby bola

zachovaná právna istota a predvídateľnosť Vojenského spravodajstva. Z toho vyplýva, že aj ministerstvo si je vedomé skutočnosti, že ani pri rozhodovaní v personálnych veciach vojakov nie je svojvôľa prípustná a sú dané hranice voľnej úvahy ministra, čo nepochybne vyplýva aj z čl. 2 ods. 2 ústavy.

25. Namietané nevyčerpanie opravných prostriedkov už bolo predmetom prieskumu zo strany ústavného súdu, čo konkrétne vyplýva z bodu 15 jeho uznesenia č. k. II. ÚS 360/2022-16 z 12. júla 2022, ktorým bola ústavná sťažnosť prijatá na ďalšie konanie. Ústavný súd sa teda už touto otázkou zaoberal a ak by bol toho názoru, že nie sú vyčerpané všetky relevantné právne prostriedky, musel by postupovať v zmysle § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, čo však neurobil.

26. Je nepochybné, že riaditeľ Vojenského spravodajstva je oprávnený v zmysle § 71 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov podať návrh na skončenie vyčlenenia profesionálneho vojaka na plnenie úloh Vojenského spravodajstva a rovnako môže zvážiť, pre ktoré iné skutočnosti už považuje profesionálneho vojaka za nespoľahlivého na plnenie úloh Vojenského spravodajstva, avšak bez riadneho uvedenia a odôvodnenia týchto iných skutočností nie je možné vylúčiť, že nejde o svojvôľu.

27. Hoci v zmysle § 71 ods. 5 písm. a) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov vyčlenenie profesionálneho vojaka možno uskutočniť, ak má byť ustanovený do funkcie v inom služobnom úrade, avšak v prípade sťažovateľky je podľa výroku personálneho rozkazu uvedený dôvod podľa § 71 ods. 7 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, teda návrh riaditeľa Vojenského spravodajstva. Poukazovanie ministerstva na ustanovenie § 71 ods. 5 písm. a) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov je v podstate rozširovaním, resp. uvádzaním nových dôvodov.

III.3. Vyjadrenie riaditeľa Vojenského spravodajstva č. VSA13-245-2/2022 zo 14. septembra 2022:

28. Z vyjadrenia riaditeľa Vojenského spravodajstva označeného ako „*Oznámenie o zákonnej prekážke predstavujúcej ochranu utajovaných skutočností vo veci ústavnej sťažnosti* [REDAKOVANÉ] c/a *Ministerstvo obrany SR proti personálnemu rozkazu ministra obrany SR č. 42 z 21. marca 2022 č. OÚ-37-42/2022*“ vyplýva, že spravodajské informácie získané činnosťou Vojenského spravodajstva požívajú ochranu podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 198/1994 Z. z. o Vojenskom spravodajstve v znení neskorších predpisov, ako aj podľa zákona č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V prípade uvedenia týchto informácií v odôvodnení akéhokoľvek personálneho rozkazu, ktorý je neutajovanou písomnosťou, by došlo k vyzradeniu utajovaných skutočností nepovolanej osobe. Poskytovať alebo zverejňovať spravodajské informácie, uvádzať ich v neutajovaných dokumentoch, konaniach a personálnych postupoch môže spravodajská služba (teda aj Vojenské spravodajstvo) len v rozsahu a spôsobom, ktorým nedôjde k ohrozeniu plnenia konkrétnej úlohy spravodajskej služby alebo k odhaleniu zdrojov a prostriedkov spravodajskej služby, resp. odhaleniu totožnosti jej príslušníkov, zamestnancov či osôb konajúcich v jej prospech.

29. V priebehu procesu hodnotenia skutkového stavu postupovalo Vojenské spravodajstvo nestranné, objektívne a s racionálnym odstupom v medziach ustanovených zákonom a takýmto postupom vyvodilo zodpovednosť voči sťažovateľke z dôvodu, že boli splnené všetky znaky záveru

uvedeného v personálnom rozkaze (teda že nedáva záruku riadneho výkonu štátnej služby v podmienkach Vojenského spravodajstva).

30. Nielen doslovné znenie ustanovení upravujúcich ochranu utajovaných skutočností, ale aj zmysel a účel týchto ustanovení a ich vnútorná logika vo viacerých smeroch zužujú argumentačný priestor Vojenského spravodajstva. Preto odôvodnenie personálneho rozkazu je v intenciách tohto priestoru a mohli byť v ňom uvedené informácie len v obmedzenom rozsahu. Ak by sa Vojenské spravodajstvo v odôvodnení personálneho rozkazu zmienilo čo i len jedinou vetou o tom, že disponuje spravodajskými informáciami potvrdzujúcimi jeho zdôvodnenie, malo by to za následok nielen ohrozenie spravodajských informácií, ale aj skutočnosť, ktorá nastane.

31. V súvislosti s výzvou ústavného súdu vyjadriť sa k ústavnej sťažnosti Vojenské spravodajstvo predloží ústavnému súdu na nahliadnutie materiál, ktorý bol podkladom na podanie návrhu na vyčlenenie sťažovateľky. Jej vyčlenenie má opodstatnenie a základ vychádzajúci z jej reálneho konania. V jej prípade bolo spravodajskou činnosťou náležite preukázané konanie ohrozujúce činnosť a plnenie úloh Vojenského spravodajstva. Jej ďalšie zotrvanie vo Vojenskom spravodajstve by malo vážne následky v súvislosti so spravodajským záujmom na zabezpečení bezpečnosti, obrany a obranschopnosti Slovenskej republiky.

32. Podľa názoru Vojenského spravodajstva len ak by došlo k zverejneniu jemu dostupných informácií, iba potom by u sťažovateľky došlo k zásahu do jej osobnej cti, dobrej povesti a dobrého mena.

33. V závere Vojenské spravodajstvo vyjadruje ochotu a ústretovosť voči ústavnému súdu pri objasňovaní skutočného stavu vecí a pre účely ďalšej komunikácie uvádza kontaktné údaje.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

34. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, podľa ktorého môže ústavný súd konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať jeho ústavnou sťažnosťou, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Zmysel a účel uvedeného princípu subsidiarity spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, ktoré v trestnom konaní sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým právnickým osobám alebo fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity ochrany ústavnosti ústavným súdom podľa zásad uvedených v ustanovení § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde (obdobne pozri sp. zn. III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 137/2019).

35. Podľa § 62 zákona o ústavnom súde ak tento zákon v piatej časti alebo šiestej časti neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, vzťahuje sa na konanie pred ústavným súdom podľa povahy veci primerane Civilný sporový poriadok.
36. Podľa § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.
37. Podľa § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa.
38. Podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.
39. Podľa § 219 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov v znení účinnom od 1. januára 2022 na právne vzťahy profesionálneho vojaka sa v prípadoch uvedených v § 91 ods. 1 písm. a), b) a d) primerane vzťahujú ustanovenia § 14 až 17 a § 62 až § 69 všeobecného predpisu o správnom konaní.
40. Podľa § 91 ods. 1 písm. b) zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov v znení účinnom od 1. januára 2022 personálny rozkaz sa vydáva v právnych vzťahoch profesionálneho vojaka súvisiacich so zmenami v štátnej službe podľa § 24, § 27 ods. 1, § 28 ods. 1 písm. a) a ods. 2, § 29 ods. 1 až 5, § 30 ods. 1 písm. a) a ods. 3, § 32 ods. 2 až 5, § 36 ods. 2, § 37 ods. 4, § 43 ods. 2, § 45, § 46, § 47, § 48, § 51 ods. 1, § 63 ods. 2, § 64, § 65 ods. 1 a 2, § 65a, § 67, § 68 ods. 1, § 70 ods. 1 a 4, § 71, § 73 ods. 1 až 4, § 74, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 až 3 a 6 až 11, § 77 ods. 1 písm. a), b) a ods. 2, § 80 ods. 1 a 2, § 81, § 115 ods. 1 a § 227 ods. 3.
41. Podľa § 65 ods. 1 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 rozhodnutie, ktoré je právoplatné, môže z vlastného alebo iného podnetu preskúmať správny orgán najbližšieho vyššieho stupňa nadriadený správny orgán, ktorý toto rozhodnutie vydal (§ 58), ak ide o rozhodnutie ústredného orgánu štátnej správy, jeho vedúci na základe návrhu ním ustanovenej osobitnej komisie (§ 61 ods. 2).
42. Podľa § 65 ods. 2 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 správny orgán príslušný na preskúmanie rozhodnutia ho zruší alebo zmení, ak bolo vydané v rozpore so zákonom, všeobecne záväzným právnym predpisom alebo všeobecne záväzným nariadením. Pri zrušení alebo zmene rozhodnutia dbá na to, aby práva nadobudnuté dobromyseľne boli čo najmenej dotknuté.
43. Podľa § 65 ods. 3 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 pri preskúmaní rozhodnutia vychádza správny orgán z právneho stavu a skutkových okolností v čase vydania rozhodnutia. Nemôže preto zrušiť alebo zmeniť rozhodnutie, ak sa po jeho vydaní dodatočne zmenili rozhodujúce skutkové okolnosti, z ktorých pôvodné rozhodnutie vychádzalo.
44. Podľa § 66 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 podnetu účastníka konania na preskúmanie rozhodnutia môže v plnom rozsahu vyhovieť aj správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, ak sa rozhodnutie netýka iného účastníka konania alebo ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania.
45. Podľa § 67 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 rozhodnutie, ktorým sa účastníkovi konania dal súhlas na občianskoprávny alebo pracovnoprávny úkon alebo ktorým sa

rozhodlo vo veci osobného stavu, nemožno mimo odvolacieho konania zrušiť alebo zmeniť, ak účastník konania nadobudol práva dobromyseľne.

46. Podľa § 68 ods. 1 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 správny orgán nemôže mimo odvolacieho konania rozhodnutie zrušiť alebo zmeniť po uplynutí troch rokov od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia.

47. Podľa § 68 ods. 2 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 proti rozhodnutiu, ktorým sa zrušuje alebo mení rozhodnutie mimo odvolacieho konania, sa možno odvolať (podať rozklad). Ak správny orgán oznámil, že začal preskúmať rozhodnutie mimo odvolacieho konania, na preskúmanie a na rozhodnutie o odvolaní sa nevzťahuje lehota podľa odseku 1.

48. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ministerstvo vo vyjadrení vo veci samej poukázalo na to, že ústavnú sťažnosť bolo potrebné považovať za neprípustnú, a to pre nevyčerpanie možnosti sťažovateľky požiadať o preskúmanie právoplatného personálneho rozkazu v rámci mimoodvolacieho konania postupom podľa § 65 až § 68 Správneho poriadku (pozri body 19 a 20).

49. Ustanovenie § 62 zákona o ústavnom súde o primeranom použití Civilného sporového poriadku v konaní pred ústavným súdom nevyklučuje možnosť postupu ústavného súdu podľa ustanovenia § 161 Civilného sporového poriadku, teda prihliadnuť kedykoľvek počas konania o ústavnej sťažnosti na to, či sú splnené podmienky konania ustanovené zákonom o ústavnom súde. Ak ústavný súd (hoci aj dodatočne po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti) zistí neodstrániteľný nedostatok podmienky konania pred ústavným súdom, konanie o ústavnej sťažnosti zastaví podľa ustanovenia § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku (III. ÚS 92/02, III. ÚS 318/05, II. ÚS 361/2014, II. ÚS 257/2021).

50. Možno konštatovať, že námietky, ktoré sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uplatňuje, môže použiť v trojročnej objektívnej lehote podľa § 68 ods. 1 Správneho poriadku v znení účinnom od 1. septembra 2018 v rámci preskúmania právoplatného personálneho rozkazu v mimoodvolacom konaní. Keďže dosiaľ tak neurobila, ústavná sťažnosť sa javí ako neprípustná, čo v danej fáze zakladá povinnosť ústavného súdu konanie zastaviť analogickým postupom podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. októbra 2022

Jana Laššáková
predsedníčka senátu